

[Nørskov.]

Hr. Olufson talte ogsaa, derimod husker jeg ikke, om det ærede Medlem Hr. Holdgaard talte, men i hvert Tilfælde var der blandt de indbudte Gæster stor Tilfredshed med Selskabets Arbejde.

Jeg vilde ønske, at den højtærede Landbrugsminister havde været til Stede og ogsaa set dette Arbejde, men jeg drister mig alligevel til at henvende mig til den høje Regering og spørge, om det ikke var muligt, at man vilde imødekomme dette beskedne Andragende; jeg tror i Sandhed, Pengene vil være vel anvendt og komme tilbage med Renter.

Jeg vil dernæst tillade mig at henlede den højtærede Trafikministers Opmærksomhed paa et Andragende fra det kommunale Udvalg for Vester—Salling-Banen, Silkeborg—Rødkjærso-Banen og Viborg—Faarup-Banen, som er indsendt til Trafikministeriet og til det om Privatbanernes Forhold nedsatte Udvalg. Da jeg i Fjor under Finanslovens Behandling udførligt omtalte disse Baners store Vanskeligheder og paaviste, at enkelte Kommuner maatte anvende indtil $\frac{1}{3}$ af deres Skatteindtægt til Dækning af Banernes Underskud, skal jeg ikke gaa yderligere ind paa dette, men henvise til mine Udtalelser i Fjor Sp. 514.

Dog ønsker jeg at sige, at Andragendet gaar ud paa, at Tilslutningsafgiften maa bortfalde, og at Staten overtager en forøget Procentdel af den samlede Anlægs kapital med Forpligtelse til at tage forholdsmæssig Del i Banernes mulige Driftsunderskud. Udvalget gør endvidere opmærksom paa, at disse Baneanlæg er nye og tidssvarende, men meget kostbare paa Grund af Dyrtiden i Anlægsaarene; derfor maa Kommunerne nu, uden egen Skyld, bære langt større Byrder til Forrentning og Amortisation end de Privatbane-Kommuner, hvis Baneanlæg blev gennemført, før Dyrtiden indtraadte, og Udvalget vilde derfor finde det meget uretfærdigt, om der ydes disse billigt anlagte Baner Støtte fremfor de her nævnte dyrt anlagte, men fuldt moderne Privatbaner.

Jeg haaber, det maa være muligt at komme disse Baner og dermed de nødstedte Kommuner til Hjælp enten paa den her foreslaaede Maade eller ved andre Foranstaltninger.

Fremdeles har jeg en Henstilling til den højtærede Landbrugsminister og det ærede Finansudvalg, om der ikke kunde tages noget mere Hensyn til de samvirkende Plantningsforeninger ved Uddelin-

gen af Landbrugslotteriets Overskud, end der hidtil er sket. Tilskuddet til de samvirkende Plantningsforeninger er efterhaanden blevet saa lille, at de lokale Foreninger slet ingen Støtte kan faa fra Hovedforeningen, hvilket efter min Mening er beklageligt, da Plantningsforeningerne udretter et overmaade godt og fortjenstfuldt Arbejde, der særlig kommer de mindre Landbrugere til gode.

Saa vidt jeg ved, skal Overskuddet anvendes til Fremme af almenyttige og særlig for de mindre Landbrug gavnlige Formaal, og jeg synes, at Plantningsforeningerne her maa sidestilles med de andre landøkonomiske Foreninger. Jeg ved vel, at der er mange Foreninger, som nyder Støtte af Landbrugslotteriets Overskud, og de har jo ogsaa gode Formaal at arbejde for; det kunde aldrig falde mig ind at sige andet. Men alligevel: dette at faa plantet Læ om Hus og Mark, at faa vort Land gjort lunt og smukt, mon det dog ikke alligevel er et Formaal, der fuldt ud kan sidestilles med de andre Foreningers gode Formaal? Det vilde glæde mig, og tror jeg mange med mig, om denne venlige, men indtrængende Henstilling til den højtærede Landbrugsminister og det ærede Finansudvalg vilde sætte Frugt deri, at Tilskuddet til „De samvirkende Plantningsforeninger“ blev forhøjet.

Der har i de sidste Aar lydt Klager fra de udskrevne værnepligtige over, at der gik for lang Tid, inden de fik at vide, naar de skulde møde til Uddannelse. Sessionerne holdes jo i Forsommeren; men sidste Aar var der mange, der først fik deres Pas eller Indkaldelsesordre, hvad man nu vil kalde det, ved Juletid. Det var uheldigt, særlig for de unge, som maa søge Plads. Jeg har imidlertid erfaret, at der i Aar er sket Forandring, hvilket selvfølgelig maa hilses med Glæde; men jeg vil henstille til den højtærede Indenrigsminister, at vi maa naa dertil, at de udskrevne værnepligtige allerede i September eller i hvert Tilfælde først i Oktober faar at vide, naar de skal møde til Uddannelse.

Forleden Dag blev Spørgsmaalet om det sønderjydske Landsarkivs Beliggenhed rejst her paa Rigsdagen af det ærede Medlem Hr. Slebsager. Det ærede Medlem Hr. Slebsager talte for, at dette Landsarkiv burde ligge i Ribe, og sagde endvidere, at man saa kunde flytte Ribe og Vejle Amters Arkivalier dertil. Det tror jeg nu ikke kan lade sig gøre; saa vidt jeg husker, foreligger der Udtalelser fra sagkyndige